

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **L. S.**, bytom D.D., zastúpeného *JUDr. L. Š., advokátom*, so sídlom M., proti žalovanému: **Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Nitre**, so sídlom Piesková 32, Nitra, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.p.: KRP-109/DI-SK-2009, zo dňa 29. októbra 2009, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/8/2010-42 zo dňa 23. marca 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/8/2010-42 zo dňa 23. marca 2010, **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Nitre zamietol podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) žalobu o preskúmanie zákonnosti v záhlaví uvedeného rozhodnutia, ktorým žalovaný v súlade s ustanovením § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov zmenil vo výroku prvostupňové rozhodnutie Okresného riaditeľstva Policajného zboru Nové Zámky, Okresného dopravného inšpektorátu Šaľa (ďalej len ako „ORPZ, ODI v Šali“) č.p.: ORP-146/DI-SK-2009 zo dňa 11. septembra 2009, ktorým bol žalobca uznaný za vinného zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. a/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „zákon č. 372/1990 Zb.“ alebo „zákon o priestupkoch“) na tom skutkovom základe, že dňa 19. februára 2009 v čase o 19,20 hod. viedol vozidlo, továrenskej značky X.. ev. č. X. v obci D.D. kde nerešpektoval pokyn hliadky polície k zastaveniu vozidla, ktorý mu bol dávaný svetelným a zvukovým znamením. Po prenasledovaní na úseku cca 400 metrov bol zastavený pred rodinným domom č. X. Pri kontrole bol vyzvaný k vykonaniu dychovej skúšky el. meračom zn. Dräger 7410, či nie je ovplyvnený alkoholom. Vodič vozidla bol riadne poučený o spôsobe používania prístroja, ale dychová skúška nebola úspešne vykonaná, nakoľko žalobca sa odmietol takémuto vyšetreniu podrobiť predpísaným spôsobom, o ktorom bol vopred a opakovane poučený. Následne bol predvedený do Fakultnej nemocnice v Nitre, kde odmietol odber krvi. Ďalšia jazda mu bola zakázaná. Týmto svojím konaním žalobca porušil ustanovenie § 3 ods. 2 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ako „zákon č. 8/2009 Z. z.“ alebo „zákon o cestnej premávke“), za čo mu bola v súlade s ustanovením § 22 ods. 2 písm. a) zákona o priestupkoch uložená pokuta 1.300 EUR a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na 36 mesiacov. Zároveň bol podľa § 79 ods. 1 zákona o priestupkoch s poukazom na ustanovenie § 1 Vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej

republiky č. 411/2006 Z. z., ktorou sa ustanovuje paušálna suma trov konania o priestupku, zaviazaný zaplatiť trovy konania v sume 33 EUR. O trovách konania rozhodol súd v súlade s ustanovením § 250k ods. 1 OSP.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, odvolávajúc sa na ustanovenia § 22 ods. 1 písm. a), § 22 ods. 2 písm. a) zákona o priestupkoch, ako aj § 3 ods. 2 písm. c) a § 137 ods. 2 písm. b) zákona o cestnej premávke konštatoval, že vykonaným dokazovaním v administratívnom konaní bolo žalobcovi preukázané spáchanie priestupku na skutkovom základe uvedenom v rozhodnutiach obidvoch správnych orgánov. Zdôraznil, že keďže žalobca podanou žalobou spáchanie skutku nenamietal, ale brojil iba proti primeranosti sankcií za tento dopravný priestupok uložených, obmedzil sa na zodpovedanie otázky, či vykonané dôkazy, z ktorých správny orgán vychádzal, nie sú pochybné a či logicky robia možný skutkový záver, ku ktorému správne orgány dospeli, zistiť, že na predmetnú právnu vec aplikovali správne orgány príslušný právny predpis, podklady pre svoje rozhodnutie si zadovážili zákonným spôsobom a riadili sa zásadami uvedenými v Správnom poriadku. Obranu žalobcu poukazujúcu na nezákonnosť postupu a rozhodnutia správneho orgánu v časti nedoručenia poštových poukážok na vykonanie úhrady uloženej sankcie, vyhodnotil za účelovú, keď mal zo zápisnice, spísanej správnym orgánom, preukázané, že žalobca poštové poukážky osobne prevzal na prvostupňovom správnom orgáne dňa 11. septembra 2009. Stotožniac sa so skutkovými a právnymi závermi správnych orgánov, preto žalobu podľa § 250j ods. 1 OSP ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa jeho zmeny v podobe zrušenia v záhlaví uvedeného rozhodnutia žalovaného, ako aj prvostupňového rozhodnutia ORPZ, ODI v Šali č.p.: ORP-146/DI-SK-2009 zo dňa 11. septembra 2009 a vrátenia veci žalovanému na ďalšie konanie, dôvodiac nevysporiadaním sa prvostupňového súdu s námietkami obsiahnutými v žalobe, poukazujúcimi na pochybenie správnych orgánov pri aplikácii ustanovenia § 12 ods. 1 zákona o priestupkoch, keď mal za to, že pokuta uložená na hornej hranici, ktorú zákon za spáchanie predmetného priestupku pripúšťa, nie je primeraná jeho osobným pomerom. Namietal, že správny orgán pri rozhodovaní o výmere uloženej pokuty, považujúc ju za prísny postih, nezohľadňoval fakt, že je dôchodca so zdravotnými problémami a peniaze potrebuje aj na zaobstaranie liekov a iných zdravotných pomôcok. Ďalej poukázal na to, že prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku iba uviedol, že: „*Žalobné námietky, ktoré sú totožné s námietkami odvolacími sú z vyššie uvedeného dôvodu neopodstatnené*“, avšak odôvodnenie rozsudku neobsahuje žiadne dôvody, ktoré by sa viazali na žalobcovo tvrdené porušenie § 12 ods. 1 zákona o priestupkoch, čím podľa jeho názoru došlo prvostupňovým súdom k porušeniu ustanovenia § 157 ods. 2 OSP, v zmysle ktorého je súd povinný stručne, jasne a výstižne vysvetliť, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie. Z uvedeného dôvodu označil napadnutý rozsudok, za rozhodnutie postrádajúce predpísaný atribút presvedčivosti. Na základe týchto tvrdených skutočností žalobca navrhol, aby odvolací súd rozhodol spôsobom vyššie uvedeným.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. K námietke žalobcu týkajúcej sa neprimeranosti uloženej sankcie, považujúc ju s prihliadnutím na závažnosť priestupku a mieru jeho nebezpečnosti pre spoločnosť za opodstatnenú a adekvátnu, uviedol, že prvostupňový správny orgán pri určovaní výšky a druhu sankcie postupoval v súlade s ustanovením § 12 zákona o priestupkoch, poukazujúc zároveň na žalobcom tvrdenú skutočnosť ohľadom jeho denného

ušlého zisku, ako súkromného podnikateľa využívajúceho motorové vozidlo na podnikateľské účely, predstavujúceho 1.000 EUR. Záverom uviedol, že spolu s prvostupňovým správny orgánom postupovali v správnom konaní v zmysle základných pravidiel (§ 3 správneho poriadku) správneho konania, a pre vydanie svojho rozhodnutia si zadovážili podklady zákonným spôsobom a podľa svojich možností.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) prejednal vec v medziach odvolania (§ 212 ods. 1 OSP s použitím § 246c ods. 1 vety prvej OSP) bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

Účastník cestnej premávky je povinný dodržiavať pravidlá cestnej premávky ustanovené v tomto zákone. Účastník cestnej premávky je ďalej povinný poslúchnuť pokyn, výzvu alebo príkaz policajta súvisiaci s výkonom jeho oprávnení pri dohľade nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky, strpieť výkon jeho oprávnení, ako aj pokyny iných osôb, ktoré na to oprávňuje tento zákon alebo osobitný predpis (§ 3 ods. 1, ods. 2 písm. c/ zákona o cestnej premávke).

Priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky sa dopustí ten, kto ako vodič vozidla sa odmietne podrobiť vyšetreniu na zistenie požitia alkoholu alebo inej návykovej látky spôsobom ustanoveným osobitným predpisom, hoci by také vyšetrenie nebolo spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie (§ 22 ods. 1 písm. a/ zákona o priestupkoch).

Za priestupok podľa odseku 1 písm. a) až c) sa uloží pokuta od 300 eur do 1.300 eur a zákaz činnosti od jedného roku do piatich rokov (§ 22 ods. 2 písm. a/ zákona o priestupkoch).

Pri určení druhu sankcie a jej výmery sa prihliadne na závažnosť priestupku, najmä na spôsob jeho spáchania a na jeho následky, na okolnosti, za ktorých bol spáchaný, na mieru zavinenia, na pohnútky a na osobu páchatel'a, ako aj na to, či a akým spôsobom bol za ten istý skutok postihnutý v kárnom alebo disciplinárnom konaní (§ 12 ods. 1 zákona o priestupkoch).

Odvolací súd z administratívneho spisu, upriamiac pozornosť na žalobnú a odvolaciu námietku smerujúcu proti výmere uložených sankcií, zistil, že prvostupňový správny orgán v odôvodnení svojho rozhodnutia vo vzťahu k určeniu druhu a výmery uložených sankcií za žalobcom spáchaný priestupok, mimochodom spáchanie ktorého žalobca v žalobe nenamietal, prihliadal v súlade s ustanovením § 12 ods. 1 zákona o priestupkoch najmä na to, že konanie páchatel'a je v zmysle ustanovenia § 137 ods. 2 písm. b) zákona o cestnej premávke hodnotené ako hrubé porušenie pravidiel cestnej premávky, žalobca pri dokumentovaní priestupku kládol pasívny odpor, nereagoval na výzvy a pokyny zasahujúcej hliadky a ďalej, že žalobca bol posledné dva roky jedenkrát riešený v blokovom konaní pokutou 66,39 eur (2.000,-Sk) za nerešpektovanie dopravného značenia. Na základe odvolania žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu ORPZ, ODI v Šali

č.p.: ORP-146/DI-SK-2009 zo dňa 11. septembra 2009, žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím v súlade s ustanovením § 59 ods. 2 správneho poriadku, zmenil vo výroku prvostupňové rozhodnutie tak, že text vo výrokovej časti rozhodnutia v znení „... podľa § 22 ods. 2 zákona o priestupkoch sa obvinenému – L. S. ukladá :“ nahradil textom v znení „... podľa § 22 ods. 2 písm. a) zákona o priestupkoch sa obvinenému – L. S. ukladá :“, pričom v ostatných častiach zostalo napadnuté rozhodnutie nezmenené. Potreba zmeny prvostupňového rozhodnutia vyvstala z pochybenia prvostupňového správneho orgánu, ktorý opomenul vo výroku svojho rozhodnutia konkrétne uviesť, na základe ktorého ustanovenia zákona o priestupkoch bola žalobcovi uložená sankcia. Žalovaný v odôvodnení svojho rozhodnutia, vysporiadajúc sa s námietkou žalobcu týkajúcou sa výmery uloženej pokuty a dĺžky zákazu činnosti viesť motorové vozidlá, skonštatoval, že táto je vo vzťahu k jeho osobným pomerom neopodstatnená, keďže sám žalobca v odvolaní zo dňa 18. marca 2009 uviedol, že jeho denný ušlý zisk ako súkromného podnikateľa kvôli jeho imobilite predstavuje približne sumu 1.000 EUR.

V odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé (§ 157 ods. 2 OSP).

Pod odňatím možnosti konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ OSP) treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Za takýto postup treba považovať aj nevyhodnotenie žalobných námietok prvostupňovým súdom, týkajúcich sa primeranosti uložených sankcií k závažnosti priestupku, najmä s prihliadnutím na spôsob jeho spáchania a na jeho následky, na okolnosti, za ktorých bol spáchaný, na mieru zavinenia, na pohnútky a na osobu páchatel'a, ako aj na to, či a akým spôsobom bol za ten istý skutok postihnutý v kárnom alebo disciplinárnom konaní (§ 12 ods. 1 zákona o priestupkoch). Preto z dôvodu absencie náležitého odôvodnenia opodstatnenia uloženia pokuty na hornej hranici dovolenej výmery (1.300 EUR) a zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na 36 mesiacov, ktoré skutočnosti boli žalobcom v žalobe namietané, avšak prvostupňovým súdom prehliadnuté, vykazuje napadnuté rozhodnutie znaky arbitrárnosti a v tejto časti je nepreskúmateľné.

Obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo žalobcu ako účastníka konania na také odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré bude zodpovedať na jeho primárne námietky oponujúce rozhodnutiu správneho orgánu, pričom len skonštatovanie krajského súdu v odôvodnení svojho rozhodnutia, že sa „stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi správnych orgánov“, tomuto právu nezodpovedá.

V ďalšom konaní bude preto úlohou prvostupňového súdu adekvátne sa vysporiadať s námietkami žalobcu, týkajúcimi sa primeranosti uložených sankcií za spáchaný priestupok, vrátane spôsobu jej zaplatenia (námietka žalobcu poukazujúca na zaplatenie pokuty formou poštovej poukážky) a svoje rozhodnutie, aj za možnej aplikácie ustanovenia § 250j ods. 5 OSP, náležite, s poukazom na ustanovenie § 12 ods. 1 zákona o priestupkoch, zdôvodniť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, s poukazom na vyššie uvedené, preto zrušil napadnutý rozsudok prvostupňového súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP v spojení

s § 221 ods. 1 písm. f) OSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 OSP v spojení s ustanovením § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

O trovách odvolacieho konania rozhodne prvostupňový súd v novom rozhodnutí o veci (§ 224 ods. 3 OSP v spojení s ustanovením § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 27. apríla 2011

JUDr. Jozef H a r g a š, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth